

Καθ. κ. Γ. Ορφανίδης

Αθήνα, 16/03/2012

Θεματικές που αναπτύχθηκαν με βάση το πρακτικό της 16^{ης} Μαρτίου 2012

Νομική βασιμότητα αγωγής

- I. Έννοια - διάκριση από την ουσιαστική βασιμότητα
- II. Διάκριση από το ορισμένο της αγωγής
- III. Πρακτική σημασία απορρίψεως αγωγής ως νόμω αβασίμου
- IV. Σχέση προβληματικής με το δεσμό της υποχρεωτικής συμπράξεως πληρεξουσίου δικηγόρου (94 επομ. Κ.Πολ.Δ.) και της υπάρξεως ή μη υποχρεώσεως του δικαστή να καθοδηγήσει τους διαδίκους.
- V. Ελλειψη δυνατοτήτων θεραπείας νόμω αβασίμου αγωγής
 - α) μέσω 224 I. Η απαγόρευση καλύπτει και την περίπτωση που νόμω αβάσιμη αγωγή επιδιώκεται να καταστεί βάσιμη.
 - β) μέσω παραπομπής σε έγγραφα ή μέσω της τοποθετήσεως του εναγομένου
 - γ) εξαίρεση, μέσω της εγκαίρου παραιτήσεως από το δικόγραφο της αγωγής (294 Κ.Πολ.Δ.)
 - δ) σχέση 224 I και 269 II (527)
- VI. Ως αντιστάθμισμα στη δραστική συνέπεια της απορρίψεως μιας αγωγής ως νόμω αβασίμου και της ελλείψεως δυνατοτήτων ιάσεως προσφέρονται:
 - α) στενό αντικείμενο δίκης (ιδιαίτερος σημαντικό σε περίπτωση συρροής αξιώσεων)
 - β) χρονικά όρια δεδικασμένου (σημαντικό για συμβάντα χρονικά μεταγενέστερα της εγέρσεως της αγωγής)
- VII. α) Οι απαιτήσεις για τη σύνταξη νόμω βάσιμης αγωγής καθορίζονται από την κατανομή του βάρους επικλήσεως των νομικά κρίσιμων πραγματικών ισχυρισμών. Σύνδεση του βάρους επικλήσεως με το χρονικά ύστερο βάρος αποδείξεως, με την έννοια ότι όποιος φέρει

το βάρος αποδείξεως φέρει και το βάρος επικλήσεως.

- β) σύνδεση της προβληματικής με τη διάκριση θεμελιωτικών και αντιθέτων (εξαιρετικών) κανόνων δικαίου από την οποία απορρέει και ο διαχωρισμός ανάμεσα σε ένσταση και άρνηση της αγωγής. Σημαντική η διάκριση ανάμεσα σε θεμελιωτικούς και διακωλυτικούς κανόνες δικαίου (λ.χ. η διάσωση του πλουτισμού [909 ΑΚ] ως ένσταση ή ως άρνηση επηρεάζει τις απαιτήσεις για το νόμω βάσιμο της αγωγής).
- γ) εναλλακτικές προσπάθειες κατανομής του βάρους αποδείξεως και κατ' επέκταση του βάρους επικλήσεως (925 ΑΚ). Κατάδειξη της σπουδαιότητας της προβληματικής στην περίπτωση αδυναμίας προβολής των νομικά κρίσιμων πραγματικών ισχυρισμών (ευδύνη ιατρού, παραγωγού προϊόντος).

VIII. Η αντιμετώπιση του ζητήματος της νομικής βασιμότητας στους ανώτερους βαθμούς δικαιοδοσίας.

1. Κατ' έφεση δίκη. Αυτεπάγγελτη λήψη υπόψη
2. Κατ' αναίρεση δίκη. Ανάγκη προβολής με λόγο αναιρέσεως με μνεία ότι η πλημμέλεια προβλήθηκε στους κατώτερους βαθμούς (562 II)
3. Η αξίωση περισσότερων ή λιγότερων στοιχείων για τη νομική βασιμότητα της αγωγής δικαιολογεί τον πρώτο λόγο αναιρέσεως για παράβαση κανόνων ουσιαστικού δικαίου (559 αρ. 1). Αντίθετα, η παρά το νόμο θεώρηση αγωγής ως παραδεκτής ή απαράδεκτης πληρεί το πραγματικό του αναιρετικού λόγου με αρ. 14.

IX. Νομική βασιμότητα αγωγής - διάπλαση δικαίου - αόριστες έννοιες.

X. Άοριστα και νόμω αβάσιμο ανακοπής (632, 933)

1. Δυνατότητα προσθέτων λόγων (585 II). Αμφισβητείται αν απαιτείται η ύπαρξη ενός τουλάχιστον νόμιμου και παραδεκτού λόγου ανακοπής (βλ. και 569 I)
2. Συνέπειες απορρίψεως ανακοπής ως νόμω αβασίμου ή απαράδεκτου ιδιαίτερα δραστικές. Ανακοπή ως περισσότερο επικίνδυνη στο σημείο αυτό σε σχέση με την αγωγή.